Ao. 1808. No. 105.

OMMELANDER COURANT.

VRYDAG DEN 30 DECEMBER.

VERVOLG EN SLOT DER AANSPRAAK
van den Staats-Raad A. VAN GENNEP.
(zie onze voorige.)

In een Crimineel Wetboek, hetwelk door alle ſtanden, voor alle tyden, en voor alle plaatſen behoord geſchikt te zyn, en als een zamenhangend geheel, zoo veel mogelyk, tegen gedurige veranderingen moet bewaard blyven, heeft men vermeent, niet te moeten behandelen, de misdaden en overtredingen, byzonderlyk aan zekere ſtanden eigen, uit afzonderlyke ſtelſels van wetten voortſpruitende, of te veel van tydelyke of plaatſelyke omſtandigheden afhangende, zoo als, by voorbeeld, de misdaden en overtredingen van het Volk van Oorlog, de onwettige Koopvaart, de Granden en Contravention in cas van gemeene Middelen; de overtredingen tegen de wetten der Jagt, Vogelary en Viſcherey, en andere meerder, zoo als dezelve by Artikel 7 van den eerſten Titel van het Wetboek, als onderwerpen van byzondere Wetten of Reglementen, die door het Crimineel Wetboek niet zyn afgeſchaft, worden opgenoemd.

Na dat by den tweeden Titel van misdaden in het algemeen, en van derzelver toerekening, was gehandeld, komen in den derden Titel de bepalingen omtrent de ſtraffen voor.

De Koning had gaarne gewenscht, dat het geene droevige waarheid geweest ware, dat de doodſtraffen in de Burgerlyke Maatſchappy, niet kunnen gemist worden; dan dit zoo niet zynde, is echter alle noodelooze en afzigtelyke wreedheid vermyd geworden, en men heeft zich tot twee ſoorten van doodſtraffen, te weten de ſtrop en het zwaard, bepaald, en dezelve toegepast op die misdaden, welke de Maatſchappy van de gevaarlykſte zyde kunnen benadeelen, en welker ſtoutheid en boosheid, op geen andere wys krachdadig genoeg kon worden bereugeld.

Buiten de opgenoemde ſoorten van doodſtraffen, zyn de zoodanige, die, ſchoon tot hiertoe in gebruik, echter aan velen niet vry van den ſchyn van wreedheid voorkwamen, zoo als het radbraken en dergelyke, niet weder ingevoerd geworden.

In de toepasſing der ſtraffen is, by het ontwerp, acht genomen op de meer of min verzwarende omſtandigheden der misdaden, deze zyn, waar het doenlyk was, uitgedrukt, en de ſtraffen daar na onderſcheiden, en, waar dit niet doenlyk was, is gezorgd, genoegzame ruimte aan de Regters overtelaten.

Als een grondregel echter is in dit Ontwerp aangenomen, dat geene Regters, wegens verzwarende omſtandigheden, de ſtraffen by de Wet, op eenige misdaad bedreigt, mogen te boven gaan, en men heeft alleenlyk vermeent, aan den Regter te mogen overlaten, het voegen van zoodanige uiterlyke kenteekenen, by ſchavotſtraffen, waar door den veroordeelden geene ſmart wordt aangedaan, en welke nogthans kunnen dienen, om den indruk der ſtraf en den afkeer van de misdaad, by de aanſchouwers te vermeerderen.

Men heeft echter geoordeeld de oude gewoonte, om de lyken van met de ſtrop ter doodgebragte misdadigers in het openbaar, aan galgen of galgen-velden, naderhand ten toon te ſtellen, niet weder te moeten toelaten.

De langdurigheid der ſtraf van Gevangenis, is, by het ontwerp, ten allerlangſten, geſteld op twintig jaren.

Men vermeent, dat van Menſchen, welke in vergevorderden leeftyd daartoe verwezen worden, na hun ontſlag, weinig kwaads te vreezen is, en dat ten aanzien van hen, die in vroeger levensjaren dezelfde ſtraf ondergaan, de hoop op beter gedrag, niet ten eenemale behoeft te worden opgegeven.

In verre de meeste misdaden, is zelfs de ſtraf der gevangenis veel korter bepaald, ten einde alle willekeurige ſtrengheid, zoo veel mogelyk, uitteſluiten

Onder de zaken, die in den Staats-Raad, onder de onmiddelyke voorzitting des Konings, wel het meest zyn betwist geworden, is de bepaling, volgens welke de geldboeten begrepen zyn, onder de ſoorten van ſtraffen, welke by dit Wetboek zyn vaſtgeſteld.

Men heeft daartegen inzonderheid ingebragt, de ongelykheid, die men vermeende, dat uit de toepasſing der geldboeten, ten aanzien van min of meer vermogende, ontſtaan zoude.

Dan van den anderen kant, is op deze tegenwerping geantwoord:

Dat, indien het belang der Maatſchappy zelve vordert, dat de ſtraffen der ſchuldigen haar geen grooter nadeel toebrengen, dan het ſoort van misdaden, waaroo dezelve geſteld worden, gewoonlyk veroorzaakt, dan ook dit geringſte ſoort van ſtraffen, hetwelk in geldboeten beſtaat, en hetwelk tot hiertoe in dit Land van een veelvuldig gebruik is geweest, niet behoorde afgeſchaft te worden, zoo lang niet kennelyk blykt, dat hetzelve, tot bereiking van het oogmerk der ſtraffen, onvoldoende is;

Dat ook bovendien in de overige ſoorten van ſtraffen eene ongelykheid van dien aard, welke even zoo veel in den tegenovergeſtelden zin plaats heeft, niet geheel is wegtenemen;

Dat al verder het belang der Maatſchappy niet gedoogt, die menigte van zwaarder ſtraffen intevoeren, dewelke in de plaats der geldboeten zouden moeten komen, noch die voorwerpen te vermenigvuldigen, welker eer daar door openlyk zoude bevlekt worden, noch ook aan dien omſlag der regtspleging plaats te geven, zonder welke vele geringe misdaden, op eene andere wys, dan door geldboeten, niet zoude kunnen geſtraft worden;

En dat het, eindelyk, met de vermeende ongelykheid der geldboeten, ook geenszins zoodanig is gelegen, dat dezelve, door ſlechts een ſpaarzaam gebruik daar van te gedogen, door aan den Regter eene genoegzame ruimte in derzelver toepasſing overtelaten, en door het onderſchikken van eene andere, niet al te zeer drukkende ſtraf, ingeval van onvermogen, niet merkelyk zoude kunnen worden verminderd of weggenomen, en dat daarom, ook in het onderworpen Wetboek, van geldboeten alleen was gebruik gemaakt, in misdaden of overtredingen van de geringſte ſoort, met verbod aan de Regters, om zich van dezelve ſtraf, anders, dan in de gevallen by de Wet uitgedrukt, te mogen bedienen, en met bepaling van een maximum, waaraan de geldboeten altyd onderworpen zyn, en het geen nimmer tot eene aanmerkelyke hoogte is gedreven, en door, ingeval van onvermogen, geene andere ſtraf dan een gevangenis, voor een' korten tyd, in derzelver plaats te ſtellen.

Deze oplosſingen, Myne Heeren! hebben het gevolg gehad, dat de ſtraf der geldboeten, die ook met het ganſche zamenſtel der ſoorten van ſtraffen, in dit Wetboek voorkomende, in een naauw verband ſtaat, zyn plaats onder dezelve behouden heeft.

Ten aanzien der bannisſementen, heeft men in het Concept-Wetboek aan de Regters de bevoegdheid gelaten, om dezelve uit het ganſche Koningryk te kunnen uitſtrekken, en men heeft, tevens, die misdaden bepaaldelyk aangewezen, waarin hetzelve zoude mogen of moeten gedaan worden.

By de Wet is echter gezorgd, dat ook in mindere misdaden, de bannisſementen niet al te eng beperkt behoefden te zyn; maar naar zekere omſtandigheden konden worden geregeld.

Onder de pligten, die aan de Regters, by het Crimineel Wetboek, zyn voorgeſchreven, is bepaald: dat, voor zoo ver door de Wet aan hen eenige meerdere vryheid in het kiezen der ſtraf is overgelaten, ook, behalve den aard en de omſtandigheden der gepleegde misdaad, de ouderdom, de kunne, de ligchamelyke geſteldheid en de uiterlyke ſtand van den beſchuldigden zouden moeten worden in acht genomen, en hunne keuze en bepaling daar naar ingerigt

Deze regel heeft, in zoo verre daarby van den uiterlyken ſtand des beſchuldigden geſproken wordt, een vry hevigen tegenſtand by de discuſſiën ontmoet.

Men heeft tegen dezelve ingebragt, dat in de toepasſing der ſtraffen geen aanzien van perſoon behoorde plaats te grypen, en dat, voor zoo ver, by gelyke misdaad, eene bepaalde ſtraf voor den aanzienlyken veel grievender en zwaarder was dan voor den min aanzienlyken, in dat, geval ook, uit hoofde der betere opvoeding, die de eerſte moest geoordeeld worden boven den laatſten genoten te hebben, het misdadige by hem eene zwaardere ſtraf dan by den laatſten verdiende.

Doch hier tegen is van den anderen kant aangemerkt geworden:

Dat alleen dan, wanneer het Wetboek geene ſtellige ſtraf bepaalt, de even aangevoerde regel zal moeten gelden; en dat telkens, wanneer men geoordeeld heeft, dat de ſtraf voor allen dezelfde behoorde te zyn, daaromtrent by het Wetboek uitdrukkelyk is voorzien geworden;

Dat, voor het overige de Wet geenszins toelaat, dat een meer aanzienlyke ſtand eene beweegrede tot eene mindere ſtraf zoude zyn, maar in de bedoelde gevallen alleen op de onderſcheidene ſoorten van ſtraffen acht geeft, en in de regelen, die zy aan den Regter tot het beſtieren zyner keuze voorſchryft, juist de waarborg heeft geſteld, dat dezelfde ſoort van ſtraf, die ook in het omgekeerd geval, op den min aanzienlyken en armen veel zwaarder, dan op den aanzienlyken en ryken zouden kunnen drukken, niet altyd op beiden zonder onderſcheid, of in eenen gelyken graad zoude worden toegepast.

Deze laatstgemelde redenen, hebben dan ook uitgewerkt, dat het bedoelde voorſchrift in het ontwerp van Wetboek is behouden geworden.

Eindelyk, Myne Heeren! moeten wy, ten aanzien der onderſcheiden ſoorten van ſtraffen, nog aanmerken:

Dat onder de voornaamſte voordeelen van dit Wetboek, ook inzonderheid kan worden geteld, dat by hetzelve, geene ſtraf tot verbeurd verklaring van goederen, noch ook de burgerlyke dood, die in andere Wetboeken als een gevolg van ſommige ſtraffen voorkomt, zyn toegelaten geworden.

Geene andere, dan volſtrekt noodzakelyke ſtraffen, zyn in dit ontwerp vaſtgeſteld, en dezelfde voorzigtigheid, die aan de Crimineele regtspleging, het aanwenden der tortuur belet heeft, doet ook alhier haren weldadigen invloed, in de bepalingen der onderſcheiden ſoorten van ſtraffen, bemerken.

By den vierden en een aantal volgende titels van het Concept Wetboek, worden de onderſcheiden misdaden en overtredingen, ieder in het byzonder, behandelt.

Ten dezen aanzien heeft men niet gevolgd de, by een vroeger ontwerp gemaakte verdeeling der misdaden, in zulke, welke tegen den Staat of tegen byzondere perſonen bedreven worden, of welke van een gemengden aard zyn, en dergelyken, uit hoofde, dat welligt geene klaſſificatie zoude te maken zyn, welke den toets van juistheid en naauwkeurigheid kan doorſtaan, zonder in de kleinſte onderſcheidingen te vallen.

Men heeft dan eenvoudig de byzondere misdaden in afzonderlyke titels geplaatst, naar mate zulks tot een gemakkelyk gebruik van het Wetboek het meest dienſtig is voorgekomen.

Met opzigt tot de bepalingen omtrent het tweegevecht, is in den Staats-Raad zeer lang en ernſtig gediscusſieerd geworden.

De kracht van een vooroordeel, waar aan het moeijelyk is zich te onttrekken, van een vooroordeel, dat dikwerf ſterker dan de wetten is, de nuttigheid van het onderhouden van een goeden geest onder de jonge lieden, werden, met kracht van redenen, tegen de bepalingen van het Wetboek aangevoerd.

Dan aan den anderen kant beweerde men, dat tot het behoud der goede orde, in een geregelden ſtaat vereischt wordt, dat aan niemand behoorde toegelaten te worden zyn eigen Regter te zyn; dat ook de gedachten, dat men zelve het regt had, ja uit hoofde der welvoegelykheid verpligt was, den geen, van wien men een wezenlyke of vermeende belediging ontvangen had, te ſtraffen, doorgaans niet anders dan ſchadelyke gevolge konde te weeg brengen, de gevoelens van wraakzucht in vele gevallen zoude kunnen aanvuren, en niet zelden de rust en het geluk van huisgezinnen en familien zoude kunnen verſtooren.

Dat, daar en boven, de uitkomst der tweegevechten ook niet altoos tot onderſcheiding van gelyk of ongelyk, beſliſſend was, en dat in allen gevalle, hoedaning ook de kracht van het vooroordeel zoude mogen zyn, de Wergever nimmer aan altoos ſchadelyk en dikwerf misdadige bedryven, door dezelve ſtraffeloos over het hoofd te zien, eene ſchyn van wetigheid behoorde te geven.

Met Conſent des REGTS van het FIVELINGO-KWARTIER, gedenkt de E. JAN KORNELLIS en Vrouw, door den Wedman J. H. GLAS te laten Verkoopen: Eene groote BOERENPLAATS, ſtaande en gelegen te *Loppersum*, by *Hoexmeer*, voorzien met twee Kamers, Karnhuis, Kelder, Vriesſche Schuur, en verder gerief; met de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van 964 Grazen best *Groen*- en *Bouw-Land*, het *Heemſtede* hier onder begrepen, doende de jaarlyks tot vaste huure te worden op *Vrydag* den 6 January 1809, des avonds om 6 uren, ten huize van R. HARKEMA, in het *Blaauwe Huis*, te *Loppersum*.

HET VOORT.

Met Conſent des REGTS van het WESTER KWARTIER, gedenken de Erven JACOB GERBER, op *Maandag* den 9 January 1809, 's avonds precies om 6 uren te beginnen, ten huize van den Wedman, H. J. SYTSMA onder *Hoogkerk*, publiek by Strykgeld te laten Verkoopen: I Hunne deftige BOEREN PLAATS, *HET GROOTE VINKHUIS* genaamd, beſtaande in eene roijale hegt ſterk doortimmerde BEHUIZINGE, met een groot APPELHOF en een Vriesſche SCHUUR en een groot TUIN, benevens de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van plus min. 107½ Grazen *Land*, ſtaande en gelegen onder *Hoogkerk*, waar van tegen twee Grondpagten, doende tot een vaste huure, jaarlyks *f* 134 - 7 - 4, en ieder van 5 Guld. jaarlyks, wederom ten voordeele des Meyers zyn. II De VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van plus min. 6 Grazen kostelyk *Land*, mede onder *Hoogkerk*, ten Noorden aan het *Vinkemaar* gelegen, doende tot vaste huure jaarlyks 10 Guldens

NB. Daar wordt uit de Hand te Koop gepresenteert, twee Jukken LAND, by *Warffum* gelegen, 't *Uppertje* genaamt, voorheen als losſe Meyer in gebruik geweest door PIET R CORNELIS DIEKEMA, onlangs te overleden, welke twee Jukken op Midwinter of Gregorie aanvolgende kunnen aangevaart worden. Te bevragen by *Warffum* en *Winkelsman* in Groningen by J. DIKEMA in de Swane ſtraat Letter C. No. 156.

Elk en een iegelyk welke vermenen mogten, eenige Actien of Pretenſien te hebben, ten laste van HINDRIK ALBERTS en Vrouw, gewoond hebbende te *Grotegast*, doch op Mei ll. met er woon na *Friesland* vertrokken, worden verzogt, voor den 10 January 1809, daarvan opgave te doen in geſchrifte, aan den Oud Wedman A. T. PLOEGH te *Grotegast*; met de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING hier onder begrepen, doenzelfs Boedel tot liquiditeit te brengen, en de Schulden, welke, benevens nog twee andere Crediteuren van denzelven, is bevolmagtigt, om (zoo veel mogelyk) desDebiteurs BEHUIZINGE zynde No. 86 te *Grotegast*, welke verkoop ten allereerſten zal geſchieden, en nader door de Courantten worden publiek gemaakt) na regt van præferentie te betalen. — Zullende die gene welke in deze opgave nalatig mogten blyven, zich het nadeel daaruit voortſpruitende, zelfs hebben te wyten.

Alle die gene welke iets hebben te pretenderen van, of ſchuldig zyn aan de Boedel van wylen ARENT HARMS, te *Geeſtweer*, onder *Farmſum* overleden, worden door dezen gewaarſchuwd, daar van voor den 22 January 1809 opgave te doen, aan de Wedman M. C. DIEPHUIS te *Farmſum*.

Uit de Hand te Koop of te Huur, een BOEREN PLAATS, gelegen onder *Colham* aan de Trekweg, zoo door TEKERTS GABRIËLS, Wedw. E HINDRIK DERKS wordt bewoond, om voort te aanvaarden. Te bevragen by ABRAHAM CROOK in de Nieuwe Kyk- in 't Jat ſtaat te *Groningen*.

Ondergeteekende adverteerd, dat hy blyft continueeren in het koopen van allerhande ſoort van Binnen- en Buitenlandſche Effecten en Coupons, welke ten Comptoire nog niet betaalbaar zyn, als mede 7 pro Cts. Recipiſſen van 3% Millioenen, waar voor dezelve de hoogſte coers wil beſtieden. Die genegen mogten zyn, Certificaten tegens Recepiſſen te converteren, zelve by dezelve te regt komen. By wien ook te bekomen zyn, Heele en Gedeeltens van Koop- en Huur-Lotten der 105de Koninklyke Hollandſche Loterye, volgens prys Courant.

J. A. POLAK, in 't twyde van de Heere-ſtraat, Lett. U, No. 80, te *Groningen*.

De overweging dezer folutien, gepaard met de aanmerking, dat de gevolgen der duëllen evenwel dikwyls van de misdryven van doodflag of beledigiug, zoo als dezelve in het Wetboek voorkomen, behoorden onderfcheiden te worden, hebben te weeg gebragt, dat het tweegevecht zyne plaats wel heeft behouden; doch dat de regelen, die deswegens zyn vastgefteld, tevens als een, overeenkomftig den geest der tyden, verkozen middenweg, tusfchen de twee uit elkander loopende gevoelens, kunnen befchouwd worden.

By de twee laatfte titels van het ontwerp, wordt van het bewys der misdaden, en van het ophouden der ftraffen gehandelt.

Doch, daar men vermeent heeft, dat de wetten omtrent het bewys, in het algemeen befchouwd, elders dan in dit Wetboek hunne plaats behoorden te vinden, heeft men hier alleen zoodanige voorfchriften geplaatst, als men oordeelde van een meer byzonder gebruik in het crimineele te zyn.

Tot hiertoe heeft by eenige Regtbanken de gewoonte plaats gegrepen, om den tyd der gevangenis, die by de vonnisfen bepaald was, daarna te verminderen, en naar gelang der omftandigheden daarvan afflag te verleenen.

Doch deze gewoonte, die niet overeen te brengen is met het regt van gratie, abolitie en remisfie van ftraffen, aan den Koning toekomende, is by den laatften titel van het Wetboek uitdrukkelyk afgefchaft geworden.

Hiermede, Myne Heeren! vertrouwen wy Ul. een genoegzaam overzigt gegeven te hebben van het Wetboek, dat thans het belangryk onderwerp van uwe deliberatien gaat uitmaken.

Hoe algemeen de noodzakelykheid van dit werk ook in vroeger en later tyden is erkend geworden, bleef het nogtans alleen aan den Koning voorbehouden, hetzelve tot ftand te brengen.

Het is Zyne Majefteit, die, door krachtdadige maatregelen, dit uitmuntend voortbrengfel van Hollandfche Regtskunde heeft doen te voorfchyn komen.

En het is uit naam en op uitdrukkelyken last van Hoogstdenzelven, dat wy, ten aanhooren van deze Vergadering, betuigen, dat de ontwerpers van dit voortreffelyk werk de dankbaarheid van alle Hollanders verdienen, en dat zy op de beste wys aan het vertrouwen, waarmede Zyne Majefteit hen vereerd had, hebben beantwoord.

Wy behandigen Ulieden, Myne Heeren! dus dit heilig onderpand van de wysheid en goedheid van onzen Monarch, in het ftreelend vooruitzigt, dat, door uwe aanneming van hetzelve, eerlang de geheele Natie het geluk zal fmaken van, in het algemeen Wetboek, een der grootfte weldaden te ontvangen, waar voor wy en onze nakomelingen eene eeuwige dankbaarheid aan de Voorzienigheid en aan den Koning verfchuldigd zyn.

AMSTERDAM den 30 Novemb. 1808. A. VAN GENNEP.

FRANKRYK.

PARYS *den* 20 *December*. De inhoud van het 14de en 15de Bulletin uit Spanje, komt hier op neder:

Z. M. de Keizer den 2 dezer op de hoogtens, rondom Madrid gelegen, gekomen zynde, deed de Hertog van Istrie de Stad opeifchen. In dezelve bevonden zich toen, behalven 6000 man Linie-troepen, ongeveer 60 000 gewapende Boeren, die met 100 ftukken de Stad verdedigden, het welk beftuurd werd door eene militaire Junta, waar van de Marquis Castellar prefident was, die den Generaal Morla, Kapitein-generaal van Andalufie, onder zyne bevelen had.

Een Generaal der Linie-troepen, vergezeld door een woeste bende, die de onzen aan de moordenaars van September herinnerden, kwamen aan de voorposten, om de opeifching te beantwoorden. Doch het onbeduisd gedrag dezer onverlaten, maakte alle onderhandeling onmogelyk.

Nu vernam men, dat de uitërfte wanorde binnen de Stad heerschte. Zoo was, by voorbeeld, des avonds te vooren, de Marquis Perales, een achtingwaardig man, die tot nog toe had gefchenen het vertrouwen van het volk te hebben, befchuldigd geworden, de patroonen met zand te hebben doen vermengen. Terftond werd hy gewurgd, en zyne verfcheurde leden, als zegeteekenen, aan de verfchillende wyken der Stad gezonden. Men befloot, dat alle de patroonen vermaakt zouden worden, en 3 á 4000 Monnikken werden naar het Retiro gebragt, en aan dit werk gezet. Men had bevolen, dat alle paleizen, alle huizen, fteeds voor de Boeren van den omftreek zouden openftaan, die aldaar foep en levens-middelen, naar welgevallen, moesten vinden.

De Stad zou ligtelyk door ftorm bemagtigd zyn geworden: doch, Z. M. de Keizer, de goede ingezetenen, die aan het oproer geen deel hadden, de vrouwen, kinderen en gryzaards niet aan al de yslykheden van eene beftorming willende blootftellen, befloot om zich, beurtelings, van de overreding en het geweld te bedienen. Dit edelaartig oogmerk werd ook met de beste gevolgen bekroond.

De Keizer gelaste, des avonds te 7 uren, aan de Generaals la Pisfe en Lauriston, om zich van de Voorfteden meester te maken. Dit gefchiedde.

Ter middernacht zond de Prins van Neufchatel een gevangen Spaansch Kolonel met een brief naar de Stad, waarin dezelve den Marquis Castellar aanmaande, om de ongelukkige inwoners te fparen. Deze verzocht een wapenftilftand, ten einde met de geconftitueerde Magten der Stad te raadplegen.

Intusfchen fchoot de Generaal Senarmont, met zyne 30 ftukken, bres in de muren van het Retiro. De 4000 man, die hetzelve verdedigden, werden overhoop geworpen, en deze gewigtige fterkte bemagtigd.

Moeijelyk zoude het geweest zyn, zich de wanorde voor den geest te brengen, die te Madrid heerschte, zoo niet een groot aantal gevangenen, die van tyd tot tyd aankwamen, verhalen hadden gedaan van de verfchrikkelyke tooneelen, van allerleijen aard, waarvan die hoofdftad het fchouwfpel opleverde. Men had de ftraten afgezet, de huizen met fchietgaten voorzien, verfchanzingen van balen wol en katoen gemaakt, en de venfters met matrasfen voorzien; die genen der inwoners, welke wegens den uitflag van eenen blinden tegenftand wanhoopten, vluchtten in het veld; anderen, die eenig redensvermogen hadden overgehouden, en die zich liever te midden in hun eigendom wilden vertoonen, voor de oogen van een' edelmoedigen vyand, dan hetzelve aan de plundering van hunne eigen medeburgers overtelaten, eischten, dat men zich niet aan eenen ftorm zoude blootftellen. Zy, die vreemd in de Stad waren, of die niets te verliezen hadden, riepen, dat men zich, het kostte wat het wilde, moest verdedigen, befchuldigden de Linie-troepen van verraad, en noodzaakten hen het vuur gaande te houden.

Meester zynde van het Retiro, is men het ook van Madrid. De Keizer wendde alles aan, om te beletten dat men niet van huis tot huis in de Stad drong. Indien men vele troepen gebruikt had, was het met de Refidentie gedaan geweest.

Ten 11 uren deed de Prins van Neufchatel de Stad ten tweedenmale Opeifchen.

Omftreeks 5 uren, in den morgen van den 4 dezer, kwamen de Generaals Morla en Don Bernardo Iriarte aan 's Prinfen tent. Zy verklaarden, dat de ordentlyke lieden wel overtuigd waren van de onmogelykheid om de Stad te behouden, maar dat het gemeen niet te teugelen was; vragende een dag uitftel, om het tot reden te brengen. De Prins Major-Generaal bood hen aan Z. M. den Keizer en Koning aan, welke hen zeide: „ Gyl. gebruikt te vergeefs den naam van het volk; zoo gy het niet kunt ftillen, is zulks, om dat gy zelven het hebt aangehitst, en door leugenen verleid. Verzamelt de Prieiters, de hoofden der Kloosters, de Alkades, de voornaamfte Eigenaren, en dat, tusfchen nu en morgen ochtend ten 6 uren, de Stad zich overgeve, of dezelve zal opgehouden hebben te beftaan. Ik wil en kan myne troepen niet doen terug trekken. Gy hebt de ongelukkige Franfche gevangenen, die in uwe handen waren gevallen, vermoord. Gy hebt, het is noch flechts weinige dagen geleden, twee dienstknechts van den Rusfifchen Ambasfadeur langs de ftraten laten flepen, en ter dood laten brengen, om dat zy geboren Franfchen waren. De onbekwaamheid en laf hartigheid van een' Generaal hadden u eenige troepen in de handen doen komen, die op het flagveld hadden gecapituleerd, en de Capitulatie is gefchonden. Gy, Mynheer Morla! welken brief hebt gy aan dien Generaal gefchreven? het paste u wel, van plundering te fpreken, gy, die, in Rousfillon gerukt zynde, de vrouwen hebt opgeligt, en die, als buit, tusfchen uwe foldaten verdeeld hebt; welk regt had gy daarenboven, om eene dergelyke taal te voeren? de Capitulatie verbood u zulks. Zie eens, welk het gedrag der Engelfchen geweest zy, die echter verre van naauwgezette in achtnemers van het regt der volken zyn: zy hebben zich wegens de Conventie in Portugal beklaagd; maar zy hebben dezelve uitgevoerd. Militaire overeenkomften te fchenden, is alle befchaving verzaken; is, zich gelyk te ftellen, met de Bedouins uit de wildernis "

„ Hoe durft gy dan eene Capitulatie vragen, gy, welke die van Baylen hebt gefchonden? Zie daar, hoe de onregtvaardigheid en de kwade trouw den genen ten nadeele ftrekken, die zich aan dezelve hebben fchuldig gemaakt. Ik had eene vloot in Kadix; zy was bondgenoot van Spanje, en gy hebt de mortieren van de Stad, in dewelke gy het bevel voerde, tegen haar gerigt. Ik had eene Spaanfche armee in myne reijen; ik heb liever gewild, dezelve op Engelfche fchepen te zien overgaan, en genoodzaakt te zyn, hen van boven der rotfen van Espinofa te werpen; ik heb liever verkozen 7000 man meer te bevechten te hebben, dan de goede trouw en de eer te kwetfen. Keer terug naar Madrid, ik geef u den tyd tot morgen ochtend ten zes uren. Byaldien gy my van het volk niet anders te zeggen zult hebben, dan my deszelfs onderwerping aantebieden, komt als dan terug: zoo niet, zult gy en uwe troepen alle over den kling worden gejaagd. "

Ten 6 uren kwam de Generaal Morla andermaal, doch nu met den Gouverneur, terug. De gemoederen waren nu vry wat bedaard, de eerfte muitelingen gevlucht, en de meeste troppen uit een gegaan.

Ten 10 uren nam de Generaal Belliard het kommando over de Stad op zich. De afkondiging van een algemeen pardon bragt weldra alles tot rust. Ieder keerde tot zyn beroep terug; de winkels werden weder geöpend, en alles herftelde zich van langzamerhand.

Tien duizend vlugtelingen, van Burgos en Somo-Sierra, benevens de 2de Divifie van de Reserve-Armee, bevonden zich, den 3den, drie mylen van Madrid; dan, door een piket Dragonders overvallen, hebben zy zich gered, 40 ftukken gefchut en 60 kaisfons achterlatende.

De Hertog van Dantzig is, den 3den, te Segovia aangekomen.

De Hertog van Istrie is, met 4000 man Kavallerie, de Divifie van Pennas gaan vervolgen, die, van den flag van Tudela ontkomen, zich op Guadalaxara gerigt had.

Florida Blanca en de Junta, waren van Aranjuez ontvlugt, en hadden zich naar Toledo gered; in welke Stad zy zich niet in veiligheid achten, en by de Engelfchen eene fchuilplaats hebben genomen.

Het gedrag der Engelfchen is fchandelyk: reeds den 2de waren zy, 6000 man fterk, aan het Escuriaal, alwaar zy eenige dagen doorbragten. Zy wilden niet minder dan de Pyreneeën overtrekken, om aan de Garonne te komen. Hunne troepen zyn kostbaar en wel gedisciplineerd. Het vertrouwen, hetwelk zy den Spanjaarden hadden ingeboezemd, was onbegrypelyk; fommigen hoopten, dat deze Divifie naar Somo-Sierra had gegaan; anderen, dat zy de Hoofdftad van eenen zoo dierbaren bondgenoot zou komen verdedigen; maar allen kenden de Engelfchen kwalyk. Naauwelyks had men berigt, dat de Keizer zich te Somo-Sierra bevond, of de Engelfche troepen floegen op het Escuriaal den aftogt. Van daar, hunnen marsch met de Divifie van Salamanca combineerende, zigtteden zy zich naar den Zeekant.

Volgens het 15de Bulletin, gedateerd Madrid den 7 December, heeft Z. M. de Keizer verfcheidene Officieren tot hoogere rangen bevordert, onder anderen den Artillerie-Generaal Senarmont, tot Generaal eener Divifie, en verfcheiden Eereteekenen, inzonderheid aan de Poolfche Korpfen, uitgedeelt.

De Hertog van l'Infantado wordt er als de hoofd-perfoon in genoemd, die het ongeluk over zyn Land gebragt heeft, en nu voor zyne, aan Engeland bewezene diensten, zyne tytel en goederen, die op 2 Millioenen inkomften gefchat worden, verliest, zynde hy met de Engelfche Ministers en Agenten vertrokken naar Guadalaxara, het Volk wys makende, van aldaar hulp te gaan zoeken.

De Chef d'Eskadron Lbuinski, verkende den 2den het overfchot der Armee van Castanos by Guadalaxara; zy waren onder commando van den Generaal Pena; zynde zoo men zegt, Castanos door de Junta afgezet.

Zoodra het Rapport van den Generaal Lubinski bekend was, ging de Hertog van Istrie op marsch met 16 Eskadrons Kavallerie, om den vyand in acht te nemen. De Hertog van Belluno volgde met de Infanterie. De Hertog van Istrie, te Guadalaxara aangekomen zynde, vond er de vyandelyke achterhoede, die op Andalufiie aftrok, wierp dezelve overhoop, en maakte 500 krygsgevangenen. De Divifie-Generaal Ruffin, en de Brigade der Dragonders van Bordefoult onderrigt zynde, dat de Vyanden op Aranjuez aantrokken, hebben zich op dat punt begeven; de vyand werd er verflagen, en onze troepen zyn ogenbliklyk in beweging gebragt, om alles te vervolgen wat naar Andalufie vlugt.

De Generaal Lahousfaye is, den 5den in het Escuriaal binnen gekomen. Vyf á zeshonderd Boeren wilden den ingang verdedigen, doch zyn met gewold verjaagd.

Men heeft in deze Stad, tweemaal honderd duizend ponden Buskruit, tienduizend Kogels, twee millioenen pond Lood, honderd Veldftukken en honderd en twintig duizend, meestal Engelfche Snaphaanen gevonden. De ontwapening wordt zonder veel moeite voortgezet, en de Ingezetenen keeren ter goeder trouw, en met geestdrift onder het Koninglyke gezag terug, dat hen van de kwaadwilligheid der Engelfchen, en de geweldenary der Volksberoerten verlost.

De Procureurs E. LEINENGA en J. KAMPHUIS, beide in qlté, gedenken op *Donderdag* den 12 January 1809, des avonds precies te 8 uren, ten huize van J. A. BULSING in de Doele, publiek by Strykgeld te Verkoopen: Eene Kapitale BOERE BEHUIZINGE, ftaande en gelegen Oostzyde in de Oude Kyk in 't jat-ftraat, zoo thans door de ERVEN van wylen den Heer Predikant FRIESWYK in eigendom wordt bewoond; waar over 4000 Gl. by provifie kan verblyven. Om op den 1 Mei 1809 te aanvaarden. Kunnende genoemde Behuizinge 's daags bevorens en op den dag van Verkoop, 's morgens van 10 tot 12, en 's nademiddags van 2 tot 4 uren, door de gading genomen. Breder in de Billetten en Condien omfchreven.

T. VAN DUINEN in qlté, gedenkt op *Maandag* den 16 January 1809, 's avonds te 6 uren, ten huize van plus minus 481 Matten *Bouw-Land*, aan de *Horenfche Dyk* naby *Groningen* gelegen, doende 's jaars tot vaste huur 140 Guldens, zoo HUIZINGE en SCHUUR, met de VASTE en ONOPZEGBARE BEKLEMMINGE van *Weide en Hoi-Land*, aan de *Horenfche Dyk* naby *Groningen* gelegen, doende 's jaars tot vaste huur 140 Guldens, zoo door TIETJEN JANS, Weduwe BEREND HAMSING wordt bewoond en gebruikt; om op Gregorie en Mei 1809 te aanvaarden. Breder in de Condien van Verkoop gefpecificeert, welke twee dagen bevorens en op den dag Verkoop by de Kastelein *Lubbing* zyn te leezen.

In January 1809, zal publiek te Koop worden gepresenteert: Een HUIS en TUIN, zynde een Neeringryke *Kuiperz*, nearby ook gedeegt lange-jaren met goed succes de *Steen Negotie* is gedreven, voorzien met een groote Voorkeuken, Zomerkeuken, Put en Regenwaterbak en verder veel gerf, ftaande op het best in de Schemde aan het Trekdiep, bewoond gewesen by wylen RIETER JANS KUIPER en Vrouw. Ten tweeden: Een HUIS in de *Eesterstraat*, voor korte jaren nieuw gebouwd, voorzien met een groote TUIN en agter, voorzien met veel vrugtdragende Bomen; waar over beide Perceelen na behoorlyke tyd, het halve Koopgeld kan blyven ftaan, zoo dan te zien en te hooren, wyders en plaats ter Boekhandel.

Met Consent van 't E. E. GERIGTE van het WESTER-KWARTIER, gedenkt de Weduwe J. D. HOMAN in qlté, op *Maandag* den 9 January 1809, 's avonds, ten huize by Strykgeld te Verkoopen: Een Boere Behuizinge, zoo laatst door wylen de *Noordhorn*, zoo thans door wylen PIETER SYBENS te *Bellingewolde*, publiek te Verkoopen: Eene zeer aanzienlyke BOERENPLAATS van den Kastelein PIETER SYBENS te *Bellingewolde*, groot plus minus 80 Delmatten best *Land*, alles ftaande en gelegen te *Bellingewolde*, en waarvan de Koopcondien in tyds ten huize van *Pieter Symens* zullen te leezen zyn.

DEPARTEMENT GRONINGEN,

voor het Jaar 1809,

is gedrukt en wordt op heden uitgegeven, te *Groningen* by W. KAMERLING; vervattende, behalven alles wat tot den gewoonen Almanak behoort: de Hooge Regering van het Koningryk Holland, benevens die van het voormeld Departement en deze Stad. Als mede de 4 Curatoren en Hoogleeraars dezer Academie. Practiferende Advocaten voor de refpective Gerigten. Weddelieden in dezes Jurisdictien der Ommelanden. Predikanten en Leeraars in dit Departement. Kerkenraden in Groningen, en Voogden van Kerken, Weer- en Gasthuizen. Departementale en Stedelyke Commisfien van Onderwys en Geneeskundig toevoorzigt. Gemeente-Befturen en derzelver Secretarisfen in dit Departement. Geflacht Register der voornaamfte Vorften in Europa. Officieren en Onder-officieren der Gewapende Burgermagt in Groningen. Notitie der Zegels, enz. De prys is 40 in Groen Pergament 12 Stuivers, en in Wit dito 11 Stuivers, zyn te bekomen: Allerhande foorten van *NEURW-PAAR en DANS-KAARTEN*, en groote, zoo als dezelve thans in *Parys* en *London* in gebruik zyn. Als mede: EXTRA fraay aan beide zyden gekleurd BLOEM-PAPIER, voor civiele pryzen.

Eenige duizend man hebben reeds dienst genomen, onder de Vaenen van den Koning van Spanje.

PARYS *den* 26 *December*. Uit het 16de en 17de Bulletin, gedateerd, Madrid den 7 en 10 December, geblykt, dat Z. M. de Keizer, de behaalde voordeelen vervolgende, reeds onderscheiden Korpsen naar Portugal heeft afgezonden. „ De Divisie-Generaal Ruffin (wordt, onder anderen, in gemelde gezegd) de Taag te Aranjuez overgetrokken zyn, heeft zich naar Oceana gewend, en heeft den weg afgenomen aan het overschot des legers van Andalusie, het welk naar Andalusie wilde terug trekken, en dat zich nu op Cuenca geworpen heeft."

„ De divisien Kavallery der Generaals Lasalle en Milhaud, zyn naar Portugal opgebroken, over Talavera de la Reine."

„ Z. Maj. heeft gister (den 9 dezer), in het Bois de Boulogne, het legerkorps des Hertogs van Dantzig (Marschalk Lefebvre) in oogenschouw genomen, hetwelk daags te voren hier aangekomen was. De Keizer heeft zyne voldoening aan die brave troepen te kennen gegeven."

„ Heden heeft Z. M. de troepen van het Rhyn-verbond geinspecteerd, uitmakende de divisie, onder bevel van den Generaal Leval. De regimenten van Nassau en Baden hebben zich wel gedragen. Het regiment van Hessen-Darmstad heeft den goeden naam der troepen van dat land niet gehandhaafd, en niet beantwoord aan de opvatting, die zy van zich gegeven hadden in de veldtogten van Polen. De Kolonel en de Majoor schynen zeer middelmatige lieden te zyn."

„ Men meldt uit Baijonne; op den 12 dezer, dat de Franschen, zonder eenigen tegenstand te ontmoeten, binnen de muren van Toledo gerukt zyn. Deze Stad, eertyds de mededingster van Madrid, waarvan zy 15 uren afligt, is thans zeer arm, en telt niet meer dan 25,000 Inwoners. Hare Kerken zyn pragtig, en de inkomsten van haar Aarts-Bisdom bedragen meer dan twee millioenen francs."

„ Het gerucht loopt, dat Z. M. de Keizer, den 5 of 6 January, te Parys terug zal zyn."

HOLLAND.

AMSTERDAM *den* 26 *December*. Den 20 dezer is aan het Wetgevend Ligchaam, door sprekers uit den Staats-Raad, overgebragt een ontwerp van Wet, tot daarstelling van een groot boek der publieke Schuld, by welke gelegenheid, door dezelfde Sprekers, zynde de Staats-Raden Six, Vouse en van den Houte, zeer toepasselyke aanspraken zyn gedaan.

Z. M. de Koning heeft den 9 dezer gedecreteerd: „ Tot zes maanden na den vrede ter zee, blyft gesureheerd, het eerste, tweede en derde point van het tweede gedeelte der Publicatie, van den 26 February 1802, nopens den doorvoer van vreemde Goederen geëmaneerd."

Onder den 20 dezer, wordt uit Hamburg geschreven: „ Het gerucht loopt, dat de vrede tusschen Rusland en Zweden op het punt staat om gesloten te worden. Uit Riga vernemen men, dat er werkelyk eene Conventie tusschen de Zweedsche en Russische Generaals in Finnland gesloten is, waarby niet alleen genoemd Land, maar ook een gedeelte van Zweden aan gene zyde van de Rivier de Kemi, aan de Russen ter bezetting wordt overgelaten. De brieven uit St. Petersburg van den 8den, melden hier echter niets van."

GRONINGEN *den* 29 *December*. Omtrent den *Wedloop van Oldamster Meisjes op Schaatzen*, (waarvan in onze twee voorigen melding gemaakt werd) is ons, uit Zuidbroek, den volgenden brief gezonden:

„ *Zuidbroek* den 27 December. Het aangekondigde Ysvermaak, het welk alhier op gister zoude plaats hebben, is in geenen deele naar wensch uitgevallen. Men had zich van dit onschuldig en inderdaad *Nationaal* Volks-Feest de heerlykste uitwerking beloofd. Alles was uitmuntend ingerigt en behoorlyk voorbereid. Het weder was hy uitstek schoon. Vyftien Meisjes hadden zich aangemeld, en stonden gereed, om naar den prys te dingen, en duizenden van aanschouwers waren van alle kanten te zamen gevloeid, om den wedstryd bytewoonen. Dan, niettegenstaande de gestelde orders en geaffigeerde waarschuwingen van het Gemeente-Bestuur — niettegenstaande al de aangewende moeite, om de toeschouwers van het ys afteh houden, en er aan weêrszyden het ysveld genoegzame plaats was, om den Wedloop te houden, waren evenwel de beide banen zoodanig met menschen bezet, dat de wedloopsters niet *ongehinderd* konden voortgaan. Herhaalde reizen heeft men getracht, om het werk een' aanvang te doen nemen; doch men was naauwelyks begonnen, of men moest het weder staken. Allerhande pogingen, zoo van vriendelyke en bedaarde overreding, als van ernstige bedreiging, werden aangewend, doch alles te vergeefs! De menigte drong weder op de baan voort, het ys begoh op sommige plaatsen te breken, het water kwam op deszelfs oppervlakte, en men was genoodzaakt, om, ter voorkoming van verdere onaangenaamheden en onheilen, een einde aan het schouwspel te maken, tot groot leedwezen van de Commissarissen en Deelnemers, die eenig vertrouwen hadden gesteld op de discretie van het publiek, doch zich daar in, ten aanzien van eene groote menigte, op eene zeer onaangename wyze vonden teleurgesteld."

PUBLIEKE FONDSEN.

GRONINGER EFFECTEN, op den 29 December.

Obligatien	3½ pCt.	42¾ á 43
Dito	4	48¼ á 48½
Dito	5	58 á 58¼

Door het ingevallen Kers-Feest en de aanhoudende vorst, is er II. Dingsdag op de Groninger Koorn-Beurs, geen negotie van belang geweest.

GEMENGDE BERIGTEN.

*** Ten KANTORE GENERAAL alhier, worden tot den 16 January 1809, geen INTERESSEN nog COUPONS, het zy met of zonder RECEPISSEN betaalt.

GRONINGEN den 30 December 1808.

L. T. VAN HASSELT,
Ontv. Generaal.

VOOR HET LAND.

MINISTERIE van JUSTITIE en POLITIE.

De COMMIS van TOEZIGT over de Kust van het Departement *Groningen*, wonende te *Delfzyl*, adverteerd hier mede, dat alle Inwoners, die met het *Veerschip* naar *Emden* of *Leer* zouden willen vertrekken, zich zullen moeten voorzien van een PASPOORT of REIS-PAS, ten dien einde afgegeven, door den LAND-DROST of de REGEERING der Woonplaats van de Reizigers, inhoudende de *Naam* en *Voornaam*, ouderdom, woonplaats en beroep of bedryf. ——

DELFZYL den 28 December 1808.

De Commis voorhoemd,
P. M. KAYZER.

*** Alzoo door 't overlyden van R. SWARTWOLT, het ORGANIST en SCHOOLONDERWYZERS-AMBT in de SCHLEMDA, is komen te vaceren, zoo worden allen die genegen mogten zyn tot deze bedieninge, en den tweeden Rang ingevolge School-Reglement bezittten, verzogt en uitgenodigt, zig te addresseren by de *Kerkvoogden* dezer *Plaats*, met de nodige bewyzen; zullende het Tractement inkomstig hier voor bedragen, met een Stuk Groen Land hier onder begrepen, jaarlyks een somma van meer dan 600 Guldens, benevens ruime Wooning, groot Hof en Tuin, met een groot School-inkomen.

*** Op Morgen heeft er te *Eenrum*, om 9 uur, NATUURKUNDIGE, DEPART. VERGADERING, en LANDBOUWKUNDIGE OEFENING plaats. J. A. UILKENS.

STERF-BERIGT.

*** Heden namiddag, omtrent 2 uur, trof my een zeer gevoelige slag: doordien het God behaagde een einde te maken aan het leven van myne hartelyk geliefde Echtgenote GRIETJEN ELZENS, in den nog bloeijenden leeftyd van 27 jaren en ruim 5 maanden; ik verlies in haar eene lieve Vrouw, hare Moeder was zy tot troost, en de blydschap van haren eenigen Broeder. Bitter bedroeft, geve ik, door dezen thans gebruikelyken weg, kennis aan vrienden en bekenden.

BEDUM den 24 December 1808. LUIKEN EVERTS.

De Geregtelyke Beschryving zynde uitgebragt over de Goederen van JAN HARMS VINCK en Vrouw te *Ulrum*, zoo worden derzelver Crediteren gewaarschuwd hunne prætensien inwendig den 15 February 1809 te laten aantekenen, by *'s Hoves Dienaren* van het *Hunsingo-Kwartier*, of ter *Secretarie* te *Onderdendam*.

VOOR DEN ARMEN. —— De Beneficiaire Beschryvinge zynde uitgebragt over de Nalatenschap van HILLEGIEN MEERTENS, Wedw. R. SMIT, in deze Stad ofte diens Tafel gelegen, worden desselfs Crediteren gewaarschuwd, hunne prætensien voor den 6 February 1809 ter *Stads Secretarie* te laten aantekenen.

Nademaal de Persoon en Goederen van KLAAS JANS te *Zuidwolde*, by Apostille van het R. E. GERIGTE van het HUNSINGO KWARTIER, van den 16 December 1808; onder CURATELE is gesteld, wordt een ieder tot voorkoming van schade gewaarschuwd, met genoemde Persoon niet te contracteeren, eenige hoegenaamde handel aan te gaan, of iets te crediteren; wordende voorts elk en een iegelyk, welke van de gemelde *Klaas Jans* iets mogt te pretenderen hebben, verzogt, daar van vóór den 16en February 1808, opgave te doen by GERRIT JANS te *Noordyk*, als Administrerend Curator.

GERRIT JANS.
BEREND JANS. } *Curatoren.*
ALBERT GERRITS.

Op *Maandag* den 2 January 1809, 's middags 2 uren, zal met Consent van het GEMEENTE BESTUUR van BEDUM, ten huize van den Commisaris H. EVERTS te *Onderdendam* worden Verkogt: Eene extra mooye BELSLEDE, als mede een Nieuwmodisch BELGEREIDE, met 40 BELLEN van CHINEES KOPER. —— Waar op zullen zyn 24 Loten, ieder Lot drie Guldens.

Met Consent van 't E. E. GERIGTE van het HUNSINGO-KWARTIER, gedenkt de E. WILLEM JANS KOEITER en deszelfs Huisvrouw, by Stryk- en Opbodsgeld, door den Wedman J. S. REITSEMA, te laten Verkoopen: I. Een BEHUIZINGE met een deftig APPELHOF en TUIN, waar in een beste Put, zynde tot dus verre een neeringryke *Bakkery*, waar in het Bakken met goed Succes is geëxerceerd en nog wordt gecontinueerd, met de daar by behorende BAKKERS GEREEDSCHAPPEN, staande en gelegen aan de Oude Weg te *Usquert*; om hetzelve op 1mo Mei 1809 te aanvaarden, doende de Heemstede, waarop de Behuizinge is staande, jaarlyks 6 Gls. Grondpagt aan de Kerk. II. De BEKLEMMINGE van een zesde part in 494 Jukken *Binnen* en *Uiterdyks-Land*, en de daarby behorende *Quelder*, liggende ongescheiden, doende de een zesde part jaarlyks tot hure 25 Gl. 16 St. 6 Dt. Om de Tuin en Appelhof van No. 1, en de Landeryen op Gregorie 1809 te aanvaarden. Wie gading maakt, komt op *Woensdag* den 4 January 1809, des avonds te 6 uren, in het Oude Regthuis te *Usquert*, en Koope op Condition dan te horen.

Op *Vryday* den 5 January 1809, 's avonds te 5 uren, zullen door de Makelaars CLOS, ten huize van de Logementhouder J. TIDDENS, publiek Verkogt worden:

Plus minus 10000 Pond RUWE ZUIKER.
4000 —— KOFFY.
7000 —— DUITSCHE PRUIMEN.
300 Stuks EDAMMER KAASJES.

Welke den 4 en 5 January 1809, by HUND & Comp. aan het Pakhuis *de Lastdrager*, in de Schuitemakers straat te *Groningen*, te bezien zyn. De Conditien zullen op gezegde tyd, ten voorn. Huize ter leezing liggen.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté, gedenken op *Saturdag* den 7 January 1809, 's avonds te 6 uren, ten huize van de Kastelein O. HEYKENS, in de Oosterstraat in de Zwaan, publyk by Strykgeld te Verkoopen: I. Een BEHUIZING met een Bovenwooning hebbende, een aparte opgang, met nog een WOONKAMER er agter die apart wordt verhuurt, staande aan de Westzyde van het Schuitendiep, tusschen Steentil Poorten Boog en 't Kleine Boogje, Lett. R. No. 4 en 3, zoo door de Wedw. van DERK HARMS in eigendom wordt bewoond. II. Een KAMER mede aldaar, Lett. R. No. 2. III. Een net doortimmerde BEHUIZING ten Oosten aan 't Schuitendiep, tusschen St Jans en Poele Poorten Boog op de hoek van Ververs Gang, Lett. N. No. 87, zoo door Mejuffrouw de Wedw. J. WILKENS in huure wordt bewoond, waar over 700 gl. kan blyven staan. IV. Een BEHUIZING ten Zuiden aan het Zuiderdiep, tusschen Heere en Harderinge Bogen, Lett. V. No. 66, zoo door G. RIBBERS en Vrouw in huure wordt bewoond, hier over kan twee derde blyven staan. V. Een KAMER ten Zuiden in de Kosters Gang, Lett P. No. 93. VI. Een DITO aldaar, Lett. P. No. 92. VII. Een DITO aldaar, Lett. P. No. 91. VIII. Een DITO aldaar, Lett. P. No. 90. IX. Een ZITPLAATS in Martini Kerk, de 3de Plaats in de eerste Bank ten Oosten het Doophek. Alles breeder in de Billetten vermeld.

De Wedman JAN WYTZES in qlté, gedenkt met Consent des REGTS, op *Vryday* den 13 January 1809, 's avonds te 6 uren, ten huize van de Kastelein HINDRIK EGBERTS te *Winsum*, by Strykgeld te Verkoopen: Een aanzienlyke HEEREN BEHUIZINGE, met een extra groote TUIN daar agter; benevens STALLING en WAGENHUIS, staande aan de Straat te *Winsum*, zoo door de Heer E. VAN WEERDEN en Vrouw in huure wordt bewoond. Breeder in de Condition vermeld.

Met Consent des REGTS van het HUNZINGO-KWARTIER, gedenken de Erven van wylen JACOBUS HEEREMA, by Strykgeld te doen Verkoopen: I. Een BOERENPLAATS No. 3, ten Westen van *Souwerd*, bestaande in een Binnenhuis en Keuken, benevens een groote Vierschaar, voorts het REGT der VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van 544 Grazen best *Groen-* en *Bouw-Land*, onder een jaarlykse hure van 162 Gld. II. Het REGT der VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van 9 Grazen *Groen-* en *Bouw-Land*, ten Oosten aan de Heere Weg, onder *Adorp*, onder een jaarlykse hure van 20 Gld. 5 St. Iemands gading zynde, komt op *Donderdag* den 5 January 1809, des avonds om 6 uren, ten huize van Verkoop, zullen zyn te lezen.

Met Consent des REGTS van het HUNZINGO-KWARTIER, gedenken de Erven van wylen JACOBUS HEEREMA, by Strykgeld te doen Verkoopen: I. Een BOERENPLAATS No. 3, ten Westen van *Souwerd*, bestaande in een Binnenhuis en Keuken, benevens een groote Vierschaar best *Groen-* en *Bouw-Land*, onder een jaarlykse hure van 162 Gld. II. Het REGT der VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van 544 Grazen best

VOOR HET LAND.

OP HEDEN den 30sten December 1808, des voormiddags te 12 uren, zullen publiek, voor het huis van den Kastelein BRUINS, *de Toelast* genaamd, te *Groningen*, ten overstaan van den *jung. Commisfaris-Rapporteur* in het *District Groningen*, voor GEREED GELD, worden Verkocht: VIER GEREDUCEERDE PAARDEN van het *Korps Koninklyke Gendarmerie*.

KRAGT Acte van Adjudicatie van het Ed. GERIGTE van het HUNSINGO-KWARTIER, zal ter instantie van JACOB MINDELS en *nom. ux.*, benevens LUURT JULLES en *nom. ux.*, publiek op Strykgelds-Conditien worden verkogt: Eene BEHUIZINGE, staande te *Eenrum*, met de BEKLEMMINGE van het *Heem*, doende 'sjaars op Mei vier guldens Grondpagt, laatst geposfideerd by HINDRIK BLOEM en AAFJE JANS Ehelieden. Deze Verkooping zal zyn op HEDEN den 30 December 1808, 's avonds te 6 uren, ten huize van de Kastelein WIERSEMA te *Eenrum*, waar de Conditien 3 dagen te vooren zyn te leezen.

DE Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté, gedenken op HEDEN den 30 December 1808, 's avonds te 7 uren, ten huize van L. VAN DER MOLEN aan de Markt, publiek by Strykgeld te Verkoopen: I. Een kapitale, hecht sterk en net doortimmerde BEHUIZINGE, zynde van ouds en op heden een zeer beklante *Boekwelten Maaldery*, voorzien met ruime Koornzolders, verders geschikt tot allerhande Negotie, staande aan de Noordkant aan het Damsterdiep, zoo door de Weduwe W. MEINARDI in eigendom wordt bewoond. Hier over kan 4000 Gl. blyven staan. II. Een sterk doortimmerde BEHUIZINGE, ten Westen in de Ooster-straat, (welke zeer geschikt is tot velerhande Negotie en Affaires,) zoo door wylen de Weduwe A. GROOTHUIS in eigendom is bewoond. III. Een kapitale, hecht sterk doortimmerde BEHUIZINGE met een Bovenwoning, hebbende een vrye opgang en Woonkelder er onder, ten Zuiden in de Zwanen-straat, op de hoek van de Achter de Muur, zoo door Monst. P. MOES en Vrouw in eigendom wordt bewoond. Alles breder in de Billetten vermeld.

DE Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté, gedenken op *Maandag* den 9 January 1809, 's avonds te 6 uren, ten huize van de Kastelein J. BARKMAN, buiten de Heere Poort in de Oude David, publiek by Strykgeld te Verkoopen: 1. Een kapitale, voor eenige jaren nieuws getimmerde BEHUIZINGE en SCHURE, (zynde zeer geschikt tot het houden van een Vrongelhuis en Herberg,) met de BEKLEMMING van *Hof en Moestuin*, doende 'sjaars tot een vaste hure aan Peper Gasthuis *f* 25 - 4 - :, staande en gelegen ten Oosten buiten de Heere-Poort aan het Sternbosch, zoo door de Kinderen van wylen HINDERICUS P. VOS wordt geposfideert. II. De VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van plus minus 34 Grazen kostelyk *Land*, gelegen achter de Fortificatie-Werken by de Zaagmolen onder *Helpman*, zoo by gemelde Kinderen wordt bezeten, doende 'sjaars tot een vaste hure aan de Wedw. van J. OFFERINGA 39 Gl. 4 Duiten. III De VASTE BEKLEMMING van plus minus 17½ Grazen kostelyk *Groen-Land*, gelegen ten Westen door *Helpman*, by gemelde Kinderen in gebruik, doende 'sjaars tot een vaste hure aan den Boedel van wylen de Professor ROTGERS 55 Gl., met nog 1 Gl 11 St. 4 Dt. Donatie-geld. IV. De VASTE BEKLEMMING van plus minus 6 Matten en 4½ Grazen *Land*, buiten de Heere-Poort aan het Horensche-Diep, by dezelven in gebruik, doende 'sjaars tot een vaste hure aan 't Burger Weeshuis 30 Gl. Alles in de Billetten breder vermeld.

T. VAN DUINEN in qlté, gedenkt op HEDEN den 30 December 1808, 's avonds te 6 uren, ten huize van de Logementhouder BULSING in de *Doele* te *Groningen*, publiek op Strykgelds Conditien te Verhuren: I De BORG *KLINCKEMA*, TUIN en BOSCH, en afzonderlyk staande ARBEIDERS WONING en ERVE, voorts een TUIN by *Jellema* gelegen. en de zoogenaamde GEERHOEK, zynde Tuingrond. II. Een groote BOEREN PLAATS, met plus minus 66¼ Grazen, 206 Roeden BOUW- en WEIDELANDEN. III. Een kleinere BOEREN PLAATS, met plus minus 73 Grazen, 42¼ Roeden BOUW- en WEIDELANDEN. IV. Het ARBEIDERS HUIS, staande aan de Trekweg, met plus minus 9 Grazen 42½ Roeden LAND, waar over de Laan naar den Trekweg loopt. V. Twee Stukken GROEN LAND, tegen over de Borg, groot plus minus 7¼ Grazen, 129 Roeden. VI. Een Porceel LAND, de *Meeden* genaamd, groot plus minus 11 Grazen, 50 Roeden. VII. Een Porceel LANDS in de *Zuider Ga*, groot plus minus 19 Grazen, 117 Roeden. VIII. Een Porceel LAND, het *Vetwelders Land* genaamd, groot plus minus 17¾ Grazen 140 Roeden: dit alles staande en gelegen onder de Klokslag van het Karspel *Zuidhorn*, zoo laatstelyk by den Heere Wethouder WM. SICCAMA gebruikt. Brede in de Conditien vermeld, welke agt dagen bevorens, ten huize van Verhuuring, en in 't Rechthuis te *Zuidhorn* by den Kastelein WRIDSER CORNELLIS zyn te leezen. Zynde inmiddels nader informatie en aanwys te bekomen, by JAN SAARTJES, Boereknegt van den Hr. Wethouder WM. SICCAMA.

DE Procureur E. LEINENGA in qlte, gedenkt op *Zaturdag* den 31sten December 1808, 's avonds precies om 8 uren ten huize van de Kastelein ANTHONY KLAASSENS, voor 't Kleine Poortje te *Groningen*, publiek op Stryk- en Opbodsgelds-Conditien te Verkoopen: Een welbevaren TASSCHE-SCHIP, liggende tusschen St. Jans en Poel-poorten Boot te *Groningen*, laatst bevaren door Schipper HINDRIK KLAASSENS. Om voort na den dag van Verkoop te aanvaarden kunnende de Kooper des verkiezende, het halve Koopschat, naar 6 Guldens pro Cento 'sjaars, by provisie er over behouden. Breder hier na in de Billetten en Koop-conditien omschreven.

MET Consent van het E. E. GERIGTE van het WESTER KWARTIER, gedenkt de Wedman M. J. JUURSEMA in qlté, op *Maandag* den 2 January 1809, 's avonds om 5 uren, ten huize van de Kastelein FREERK VROOM in de *Meelpuil*, publiek te Koop doen presenteren: Een nieuws getimmerde BOEREN BEHUIZINGE, benevens de VASTE BEKLEMMINGE van 33 Grazen *Land*, doende jaarlyks tot een vaste huure *f* 40 - : - : staande en gelegen onder *Oostwold* aan de Trekvaard, by HINDRIK JANS MOES en Vrouw in gebruik. —— P. S. Iemand inmiddels genegen zynde, hetzelve uit de hand te Koopen, kan HINDRIK JANS MOES, daar over spreken.

MET Consent van den *BAILJUW* in de JURISDICTIE van het WESTER-KWARTIER, gedenkt de Wedman L. J. ABBRING in qlté, op *Woensdag* den 4 January 1809, 's avonds om 6 uren, ten huize van TOMAS DE VRIES te *Oldehove*, publiek by Strykgeld te Verkoopen: 1mo. Een neringryke BAKKERY, staande op eigen Grond. 2do. Een nieuwe ROGGE-MOLEN, staande mede op eigen Grond. 3tio. De VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van 8 Grazen kostelyk *Groen Land*, doende 'sjaarlyks tot vaste Hure 41 Gld.; alles staande en gelegen te *Oldehove*. Breder in de Conditien vermeld, die acht dagen bevorens ten huize van Verkoop, ter lezing zullen liggen.

LET WEL. —— De Voorstanders over de Minderjarige, benevens de Meerderjarige Kinderen van wylen KLAAS PIETERS te *Woltersum*, gedenken met Consent des REGTS, van het FIVELINGO KWARTIER, door de Wedman S. JANS, publiek op Strykgelds Conditien te laten Verkoopen: Hunne deftige en aangenaame BOEREN PLAATSE, met de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMING van 51 Grazen *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen te *Woltersum*, zullende tot eene jaarlykse vaste huur doen 40 Guldens. —— Nog 3 Grazen by dezelve in gebruik; doende aan de *Kerk* van *Garmerwolde* tot eene jaarlykse huur 3½ Guldens. —— Ook gedenken dezelve als dan te Verkoopen: ¼ part der EIGENDOM van gemelte 51 Grazen. —— Deze Verkoopinge zal zyn op *Woensdag* den 4 January 1809, des avonds te 5 uren, ten huize van de Kastelein JACOB JANS ALKEMA in het Oude Rechthuis te *Woltersum*, op Conditien als dan te hooren.

ZEGT HET VOORT.

DE Schulte A. ALING te *Gasselt* in qlté, gedenkt op *Woensdag* den 4 January 1809, by inzettinge, en op *Woensdag* den 11 January daaraanvolgende, by Palmslag, telkens des avonds te 5 uren, ten huize van R. L. WICHGERS te *Gasselder-Nieveen*, publiek by Strykgeld te Verkoopen:

Ten 1sten, een geheel opstrekkende VEENPLAATS, gelegen in de groote Compagnie op *Gasselder-Nieveen*, zoo by wylen JAN WILLEMS HANSEN in gebruikt.

Ten 2den, EEN VIERDE in een opstrekkende VEENPLAATS, mede aldaar gelegen, waarvan de overige DRIE VIERDE, aan de Wedw. SALOMON KLASEN en de Wedw. WYBE BAKKER is toebehorende; alles breder in de Conditien vermeld

MET Consent des REGTS, gedenkt CATRINA MARIA JANS, Wedw. wylen TONNIS ALBERTS, publiek te laten Verkoopen: Hare deftige BOEREN BEHUIZINGE, met de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van plus minus 58 Jukken kostelyk *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen by *Ulrum*, doende Jaarlyks in genere aan onderscheiden Eigenaren tot een vaste huur *f* 194 - : - : Alles breder in de Conditien vermeld, welke drie dagen voor de Verkoopdag, ten Huize van H. E. NOORDHUIS te *Ulrum*, ter lezing zullen liggen. —— Deze Verkoopinge zal zyn op *Woensdag* den 4den January 1809 te *Ulrum*, ten huize van gemelde H. E. NOORDHUIS, des avonds om 6 uren.

MET Consent des REGTS van het FIVELINGO-KWARTIER, gedenken de VOORSTANDEREN over de Kinderen van wylen M. RITZEMA en wylen IDA LUITJES, publiek te laten Verkoopen: hunne Pupillen deftige BOEREN-PLAATZE, bestaande in een Binnenhuis, Middelhuis, Melkenkamer en verder gerief; voorts een groote Vriesche Schuur, alles in den jare 1803 en 1804 nieuws getimmerd; met de VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van 90 Grazen best *Groen-* en *Bouw-Land*, doende tot een vaste hure de somma van 225 Guldens, alles staande en gelegen te *Wester-Embden*, op het Voorwerk. —— Die gading maakt, kome op *Woensdag* den 4 January 1809, ten huize van de Kastelein JAN REINDERS te *Wester-Embden*, des avonds om 5 uren, op voordeelige Conditien, welke 3 dagen te voren aldaar zullen zyn te lezen.

MET Consent des REGTS van het HUNSINGO KWARTIER, gedenkt de Wedw. FREERK REDMERS, op Strykgelds Conditien te laten Verkoopen: Hare BEHUIZINGE zynde een Neringryke *Herberg* te *Warffum* het Oude Regthuis, bestaande in een groote Kamer, Keuken, Kamertje en groote Opkamer, met Stalling voor Paarden, alles staande en gelegen in het beste van 't Loeg op Kostory grondt, doende jaarlyks tot huure met ofte part geschenk *f* 5 - 16 - :. Deze Verkoopinge zal zyn op *Donderdag* den 5 January 1809, 's avonds om 7 uren, ten huize van bovengemelde Wedw., en Koopen op Conditien dan te hooren.

MET Consent van het EE. GERIGTE van het WESTER-KWARTIER, gedenkt de Wedman T. A. HARTSEMA in qlté, op *Donderdag* den 5 January 1809, des avonds te 6 uren, ten Huize van L. J. POLLEMA te *Lutkegast*, publyk by Strykgeld te Verkoopen: I. Een BEHUIZINGE met een kleine SCHUUR daar agter, alsmede een TUIN en APPELHOF daar by behoorende, staande op Pagtgrond, doende 's jaars tot Grondpagt 1 gl. 10 st. II. Een NIEUWE TREK-SCHUIT, varende van *Lutkegast* op *Groningen vice versa*, met alle Annexen aan de Schuit toebehoorende. III. De VASTE en ALTOOSDURENDE BEKLEMMINGE van 7 Grazen kostelyk *Groen-* en *Bouwland*, doende 's jaarlyks tot een vaste huur 50 gl.; dit alles staande en gelegen te *Lutkegast*, wordende door JAN HARMANNES en Vrouw gebruikt. Breder in de Condition vermeld, die 8 dagen bevorens, ten Huize van Verkoop, ter lezing zullen liggen.

MET Consent van het EE. GERIGTE van het WESTER-KWARTIER, gedenkt de Wedman T. A. HARTZEMA in qlté, publyk by Strykgeld te Verkoopen: Een Rosale BEHUIZINGE, zynde een neeringryke *Winkel* en *Herberg*, met een TUIN daar agter, alles eigen Grond, staande by het *Dorpster-Til* onder *Doezum*, wordende door HIBEL JANS en Vrouw bewoond. Deze Verkooping zal zyn op *Saturdag* den 7 January 1809, ten Huize van H. G. SIETSEMA, op het *Groninger Strobos*, 's avonds om 6 uur. op Conditien als dan te hooren.

MET Consent des REGTS in de JURISDICTIE van het WESTER KWARTIER, gedenkt de Wedman L. J. ABBRING in qlté; op *Maandag* den 9 January 1809, 's avonds om 6 uren, ten huize van D. H. SISSING te *Ezinge*, publiek by Strykgeld te Verkoopen: Een BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met de VASTE BEKLEMMING van 90½ Grazen best *Groen-* en *Bouwland*, staande en gelegen te *Ezinge*, doende 's Jaarlyks aan onderscheidene Eigenaars tot huur 259 Gulds., wordende door de Weduwe van wylen GERRIT JANS gebruikt en beseten. Breder in de Conditien vermeld, die 3 dagen bevorens, ten huize van Verkoop ter leezing zullen liggen.

HARM H KOSTER en Vrouw presenteeren vry uit de hand te Koop: Een welbezeild KOF-SCHIP, groot plus minus 70 Roggelasten, in 't jaar 1803 nieuws uitgehaald, liggende te *Oroningen* buiten de Boom, met een goede Inventaris Wie gading maakt, in 't geheele of drie vierde van 't Schip, kan bovengenoemde, in de *Nieuwe Pekel-A*, er over spreeken.

Te Groningen, by M. VAN HEYNINGEN BOSCH, in de Oude Ebbinge Straat.